Twaalfde Voortgangsrapportage Regio Specifiek Pakket Zuiderzeelijn

Opzet voortgangsrapportage
Evenals eerdere jaren is ook deze voortgangsrapportage (VGR) met peildatum van 1 oktober 2020 beknopt van omvang gehouden. Op de website rsp-projecten.nl worden alle RSP-projecten in de drie noordelijke provincies beschreven. Daarnaast wordt in de MIRT-brieven (n.a.v. de Bestuurlijke Overleggen MIRT) en het MIRT Overzicht (bijlage begroting IF) eveneens gerapporteerd over de voortgang van het RSP. Mede daardoor zijn al meerdere jaren de projectbeschrijvingen in de VGR's niet meer opgenomen.

In deze VGR wordt terugkijkend, waar nodig op projectniveau, op hoofdlijnen verslag gedaan van eventuele afwijkingen van voorgenomen activiteiten en de in de vooruitblik 2020 gepresenteerde mijlpalen/planningen. De vooruitblik 2021 beperkt zich naast informatie over de projecten tot het weergeven van informatie over mijlpalen/planningen. Ook hier betreft het een rapportage op hoofdlijnen. Voor meer achtergrond wordt verwezen naar de website rsp-projecten.nl. In de begroting van het Infrastructuurfonds wordt op Art. 14 Regionaal, lokale infrastructuur inzicht gegeven in de Rijksbijdrage aan het RSP Zuiderzeelijn.
Omdat een groot aantal projecten inmiddels is gerealiseerd en voor een groot aantal projecten geldt dat de realisatie aanstaande is, is tijdens het BO-MIRT in het najaar van 2019 besloten dat de voorliggende twaalfde voortgangsrapportage geen vervolg zal kennen.

Deze rapportage bevat de volgende onderdelen:
- RSP-ZZL: Ruimtelijk Economisch Programma
- RSP-ZZL: Concrete bereikbaarheidsprojecten
- Motie Koopmans (TK 27658, 2007-2008, nr. 41)
- RSP-ZZL: Regionaal Mobiliteitsfonds (RMf)

RUIMTELIJK-ECONONOMISCH PROGRAMMA

Voortgang gedecentraliseerde middelen (SNN)

Algemeen
In 2012 is het rijksdeel van het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) door het ministerie van EZ gedecentraliseerd naar de drie Noordelijke provincies. Besluiten over toekenningen worden genomen op het niveau van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) dat daarbij zorgt voor afstemming met het nationale Topsectorenbeleid in overleg met het ministerie van EZK.
In afstemming met het ministerie EZK is de looptijd van de uitvoering van het REP verruimd. Vanuit praktische overwegingen wordt deze verruiming toegepast op zowel het gedecentraliseerde als het regionale deel.

Projecten
Zoals in een eerdere VGR is gemeld zijn voor Fryslân alle middelen toegekend.
In 2020 hebben in Drenthe vanuit de gedecentraliseerde middelen enkele projecten middelen toegekend gekregen. Het budget in Drenthe is bijna volledig benut. Voor Groningen geldt dat er afgelopen jaar één nieuw project is toegekend, het betreft het project "Innovatiecentrum Chemie en Engineering" (REP-bijdrage € 1 miljoen).
Vastgesteld kan worden dat met deze en eerdere toekenningen in voorgaande jaren de gedecentraliseerde middelen nagenoeg geheel zijn gecommitteerd.

Voortgang regionaal (per provincie)
De invulling van het regionale deel van de rijksbijdrage (rijksbijdrage REP-regio) en de regionale bijdrage is een verantwoordelijkheid van de betrokken provincies. Iedere provincie heeft hierbij de volledige zeggenschap over de selectie van en besluitvorming over de projecten.

Groningen
Ten opzichte van de VGR van vorig jaar is in Groningen geen nieuw project toegekend. Op basis van eerdere toekenningen is het grootste deel (95%) van de regionale Groningse REP-middelen vastgelegd in projecten. Het resterende budget bedraagt € 3 miljoen.

Drenthe
Uit de totale REP-bijdrage is € 10 miljoen gereserveerd voor economische gebiedsontwikkeling zowel in Assen als in Emmen. Beide partijen hebben de volledige middelen overgedragen gekregen. Emmen heeft de middelen ingezet als onderdeel van het verkrijgen van de locatie Hoofdstraat (locatie oude dierentuin). Dit gebied, inmiddels het Rensenpark genoemd, wordt omgevormd naar een broedplaats voor kunst, cultuur en innovatie in een unieke groene setting. Hiertoe zijn reeds een aantal ontwikkelingen in gang gezet, en afgerond. Andere initiatieven en ontwikkelingen zijn in voorbereiding. Daarbij is en blijft het gebied een hoogwaardig openbaar toegankelijk stadspark, dat fungeert als waardevolle aanvulling op het stadscentrum en geschikt is voor hoogwaardige evenementen die de vastgestelde beleidsambitie ondersteunen. In Assen is de € 10 miljoen inmiddels volledig ingezet. In de eerste fase is € 3 miljoen gereserveerd voor de revitalisering van het Stadsbedrijvenpark en € 2 miljoen voor de upgrading van het TT circuit Assen. De resterende €5 miljoen is eind 2019 na besluitvorming door de gemeenteraad verdeeld over de volgende 4 projecten: € 2,75 miljoen ten behoeve van het Drents museum (herinrichting presentatie vaste collectie); 1,4 miljoen voor het versterken van de binnenstad (met name verhoging verblijfskwaliteit winkelstraten); € 0,64 miljoen voor het programma "Samen innoveren Assen" (Techhub) en € 0,21 miljoen voor de aanleg van een glasvezelnetwerk in het buitengebied van Assen (door de "Coöperatie Glasvezel Noord").

Het restantsaldo 2018 na aftrek van de REP-bijdrage voor Assen en Emmen was € 3,5 miljoen. In 2019 is € 300.000,- gereserveerd voor Skills4Future, een project om zowel de studenten mbo en hbo als huidige werknemers goed toe te rusten om in de industrie van morgen te kunnen werken. Inmiddels is besloten om dit project anders te financieren en is de REP-bijdrage vrijgevallen. Daarnaast is € 300.000,- beschikbaar gesteld voor de Subsidieregeling Human Resource mkb Drenthe. Hiermee kan het mkb het personeelsmanagement professionaliseren en de inzetbaarheid van werknemers bevorderen. De HRM Regeling wordt voorgezet in 2021 met het overgebleven budget.
Voor de Subsidieregeling Slimme demonstratiefabrieken Drenthe is € 1,025 miljoen beschikbaar gesteld. Deze regeling is bedoeld om mkb-ers te stimuleren hun productieprocessen slimmer en schoner in te richten. De verwachting is dat deze middelen volledig zullen worden gecommitteerd in 2020. Daarnaast liep de voucherregeling Ik Ben Drents Ondernemer ook nog door in 2020.
Het resterende budget bedraagt € 1,875 miljoen. De verwachting is dat dit bedrag volledig wordt gecommitteerd aan lopende projecten.

Fryslân
Fryslân heeft al haar regionale REP middelen in de voorgaande jaren belegd.

Flevoland
In december 2019 heeft provincie Flevoland een beschikking afgegeven voor het project Ontsluitingsweg Port of Urk aan de gemeente Urk. Hiermee is € 1,75 miljoen uit het ESV-deel van het ZZL-programma belegd (ESV staat voor Economisch Structuurversterking Programma), waarmee de ZZL-middelen voor de gemeente Urk volledig gecommitteerd zijn. Voor het pijplijnproject MITC (Mobiliteit Infrastructuur Test Centrum) wordt momenteel een aanvraag gedaan door de RDW om € 3,5 miljoen aan middelen vanuit het ESV te beschikken. Verwachting is dat de beschikking voor dit project in het laatste kwartaal van 2020 kan worden afgegeven. Er resteert dan nog € 1,0 miljoen voor de gemeente Noordoostpolder vanuit het ESV-deel. Binnenkort zal een keuze worden gemaakt voor welk(e) project(en) dit bedrag zal worden ingezet, bedoeling is om in het laatste kwartaal van 2020 de beschikking(en) af te kunnen geven. Het totaal aan ZZL-middelen voor de gemeente Noordoostpolder zal dan eveneens belegd zijn.

CONCRETE BEREIKBAARHEIDSPROJECTEN

Algemeen

De lijst met concrete projecten is limitatief en bestaat uit de volgende projecten:

1. A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2;
2. Bereikbaarheid Leeuwarden;
3. Bereikbaarheid Assen;
4. N50 Ramspol-Ens;
5. N50 Ens-Emmeloord;
6. Openbaar Vervoer.

Daarnaast is conform de Motie Koopmans[1] € 160 miljoen (pp. 2008) beschikbaar gesteld voor maatregelen op het noordelijke kernnet spoor. De voortgang van al deze projecten wordt waar nodig besproken in het bestuurlijk overleg MIRT.

Ad 1. A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG)

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Opdrachtnemer en opdrachtgever hebben gezamenlijk een onafhankelijke adviescommissie ingesteld (de commissie-Hertogh) die op 28 maart 2019 heeft geadviseerd over de samenwerking binnen en de verdere aanpak van het project. Een belangrijk deel van de aanbevelingen van Hertogh is inmiddels geïmplementeerd.
In juli 2020 is met de aannemer een overeenstemming op hoofdlijnen over de financiële situatie van het project bereikt. Dit wordt uitgewerkt naar een Vaststellingsovereenkomst. De gesprekken hierover lopen nog.

In het project is goede voortgang geboekt. Het overgrote deel van de damwanden voor de Verdiepte Ligging is inmiddels ingetrild en er is gestart met het afgraven van de bouwkuip. Voorts is in het voorjaar van 2020 de Helperzoomtunnel in gebruik genomen. Inmiddels is ook de oprit Kieler Bocht in gebruik genomen. Verder wordt gewerkt aan:

- Grondwerk voor het nieuwe viaduct en de A28-oprit bij de Brailleweg
- Grondwerk voor de op- en afritten bij Groningen-West.
- Werkzaamheden rondom het verleggen van de verbindingsweg en het fietspad tussen de rotonde bij Laan Corpus den Hoorn en het Vrijheidsplein
- Ombouw van het Vrijheidsplein
- Dempen deel Oude Winschoterdiep t.b.v. aanleg bouwkuip verdiepte ligging.
- Grondwerk voor de nieuwe op- en afritten bij het Europaplein
- Aanleg op- en afrit bij Eemspoort en Driebond (Kieler Bocht/Stettinweg)

Ook verwachten we dit jaar de by-pass op het vernieuwde knooppunt Westerbroek in gebruik te nemen. De bebording wordt dit najaar geplaatst.

Vooruitblik 2021 en verder:
Op alle projectonderdelen van het tracé van Aanpak Ring Zuid wordt ook het komend jaar volop gewerkt.
Het inschuiven van het spoordek Verdiepte ligging is voorzien met Hemelvaart 2021. Volgens de nieuwe planning wordt de nieuwe weg medio 2024 in gebruik genomen.

Ad 2. Bereikbaarheid Leeuwarden

<u>Bereikte resultaten / terugblik 2020:</u>
De Haak om Leeuwarden, Westelijk Invalsweg en het aquaduct Drachtsterweg zijn opengesteld voor het verkeer. In 2020 heeft staatssecretaris Stientje van Veldhoven-van der Meer ’s werelds eerste biobased fietsbrug geopend. Deze draaibrug over het Van Harinxmakanaal bij Ritsumasyl is een circulair product en was het sluitstuk van

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 27.658, nr. 41.

het Programma Bereikbaarheid Leeuwarden. Alle infra- en gebiedsontwikkelings-projecten zijn binnen tijd en budget afgerond.

Ad 3. Bereikbaarheid Assen: FlorijnAs

De Blauwe As

Het project is in 2017 afgerond.

Stationsgebied
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Afgelopen jaar zijn de meeste werkzaamheden afgerond. De plantvakken zijn aangebracht en voorzien van beplanting. De noordelijke terrassen zijn gereed en zijn inmiddels voorzien van de afdekkers. De oostzijde van het stationsgebied is opnieuw ingericht en ook hier is de beplanting gepoot.

Vooruitblik 2021:
Er is komend jaar nog nazorg en er wordt nog een regenscherm bij de perrontunnel aangebracht. Tot slot zal het project in 2021 financieel worden afgehecht.

Stadsboulevard en tunnel de Maten
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Medio augustus is tunnel de Maten open gegaan. De nieuwe tunnel wordt door alle verkeersgebruikers al flink gebruikt. Het licht kunstwerk onder de tunnel is inmiddels ook al gerealiseerd. Na de tunnel wordt de Dennenweg (onderdeel Stadsboulevard) aangepakt. Het deel van de Dennenweg wat van 30 km/h naar 50 km/h gaat wordt eerst uitgevoerd. De klinkers worden vervangen door asfalt. Deze werkzaamheden zullen in 2020 gereed zijn. Het deel wat 30 km/h blijft is in voorbereiding.

Vooruitblik 2021:
Het 30km/h deel van de Dennenweg gaat in uitvoering. Halverwege 2021 zullen alle werkzaamheden van de FlorijnAs gerealiseerd zijn.

Ad 4. N50 Ramspol-Ens

Het project is in 2013 volledig afgerond.

Ad 5. N50 Ens-Emmeloord

Het project is in 2016 volledig afgerond.

Ad 6. Openbaar Vervoer
Dit project bestaat uit de volgende onderdelen:

a. Partiële uitbreiding spoor Groningen-Leeuwarden
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Eind 2020 wordt de uitvoering afgerond. In mei is het nieuwe 2e spoor tussen Zuidhorn en Hoogkerk aangesloten op de bestaande spoorinfrastructuur en zijn verschillende overwegen en perrons aangepast. In november worden de resterende maatregelen op het spoortraject tussen Leeuwarden en Buitenpost uitgevoerd. Als dit klaar is dan is de uitvoering aan de spoorinfrastructuur afgerond en kan de extra sneltrein gaan rijden in december 2020. Vanaf dat moment rijden er tussen Groningen en Leeuwarden dan 4 treinen per uur per richting (2x een sneltrein en 2x een stoptrein). Daarmee is het project afgerond.

b. Station Assen-Zuid en Leeuwarden Werpsterhoek en spoor voor nieuwe stations

1. Station Assen-Zuid
   Zoals in een eerdere VGR aangegeven is dit project komen te vervallen.

2. Station Leeuwarden-Werpsterhoek
   Bereikte resultaten / terugblik 2020:
   Het project bestaat uit twee onderdelen/fasen te weten de onderdoorgangen en de bouw van het feitelijke station. De onderdoorgangen zijn in gebruik. In het voorjaar zijn de nabij gelegen twee overwegen met een hek afgesloten. De gemeente Leeuwarden en de provincie Fryslân hebben de ambitie om station Werpsterhoek in 2025 in gebruik te nemen. De besluitvorming over de stop bij Werpsterhoek hangt samen met de besluitvorming over de dienstregeling voor Leeuwarden – Zwolle.

   Vooruitblik 2021 en verder:
   In 2021 wordt er een capaciteitsstudie station Werpsterhoeke uitgevoerd. In 2021 wordt er een besluit genomen over het openingsjaar van station Werpsterhoeke en de bediening door de sprinter van het station. Er zijn in 2021 geen werkzaamheden gepland. Beide afgesloten overwegen worden gesaneerd tijdens een buitendienststelling die in 2022 is gepland voor onderhoudswerk (zie ook motie Koopmans).

c. Kolibri trein, infra Q-liners en overig

Trein:

1. Reactivering van de spoorlijn Groningen-Veendam. Sinds mei 2011 rijdt de personentrein tussen Groningen en Veendam. Het project is daarmee afgerond.

2. Facelift stations

   Bereikte resultaten / terugblik 2020:
   In 2019 is vanuit de provincie Groningen opnieuw aangekaart dat een aantal van de perrons in de provincie te smal en daardoor onveilig zijn. Mede daarom is afgezien van het realiseren van een tijdelijke oplossing voor de nieuwe outillage. Dit betekent dat voorlopig op deze perrons nog de oude outillage gehandhaafd wordt door ProRail. Samen met ProRail is wel in kaart gebracht welke oplossingen er zijn om de perrons te verbreden. Het knelpunt van de smalle perrons is landelijk op de lijst gezet van de maatregelen in het kader van de motie inventarisatie regionale knelpunten (Sienot c.s., 2017) – niet prioritair. Tot nu toe heeft dit nog niet tot het beschikbaar komen van middelen voor verbreding geleid.
   Gestart is met de uitbreiding van de fietsenstallingen bij station Groningen Noord.

   Vooruitblik 2021 en verder:
   Realisatie van de nieuwe outillage is afhankelijk van het beschikbaar komen van middelen om de smalle perrons aan te pakken. In 2021 wordt nog gewerkt aan de afronding van de uitbreiding van de fietsenstallingen bij station Groningen Noord.

Infrastructuur t.b.v. Q-liners en HOV-bus:

3. Aanleggen van businfrastructuur om de reistijd van Q-liners en overige bussen op HOV-lijnen te verkorten.

4. Aanleggen en verbeteren van de kwaliteit van busstations en transferia om de kwaliteit van HOV-bus te verbeteren.

   Bereikte resultaten / terugblik 2020:
   In 2020 zijn de 3 laatste projecten waarvoor nog geen aanvraag was ingediend aangevraagd en beschikt.
   Van de op 16 maart 2016 door Provinciale Staten van Groningen vastgestelde geactualiseerde lijst met 23 projecten zijn nu 9 projecten geheel afgerond.

   Vooruitblik 2021:
   De verwachting is dat in 2021 het gros van de projecten afgerond kunnen worden.

MOTIE KOOPMANS
Conform de Motie Koopmans is vanuit het budget voor Programma Hoofdfrequent Spoorvervoer € 160 miljoen (pp. 2008) beschikbaar gesteld om intensivering van de treindienst mogelijk te maken en kosteneffectieve maatregelen te treffen om de rijtijden tussen Noord-Nederland en de Randstad te verbeteren. In het BO MIRT 2019 is €7,9 mln. toegevoegd aan het budget om het programma in haar huidige scope af te ronden. Via het MIRT-blad Sporendriehoek Noord-Nederland wordt de voortgang in beeld gebracht. Het project Zwolle-Herfte kent een eigen blad/pagina in het MIRT-overzicht.

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
- Voor het aanpassen van de spoorboog bij Hoogeveen is een realisatiebesluit genomen;
- De overwegen nabij Werpsterhoeke zijn afgesloten.

Vooruitblik:
- In 2021 wordt van de realisatie van Hoogeveen verder voorbereidt door onder meer de verwerving van benodigde gronden en het aanbesteden van het realisatiecontract.

Met de realisatie van de volgende twee maatregelen wordt in 2021 daarnaast het doorrijden van de sprinters vanuit Leeuwarden naar Zwolle in plaats van Meppel mogelijk gemakt, zodra ook het project Zwolle-Herfte is afgerond:
- Het realiseren van de uitbreinding van twee onderstations tussen Zwolle en Meppel;
- Het realiseren van een vooraankondiging in de overweg Nieuw Leusensweg in de verbinding Zwolle-Meppel;

In 2022 zullen de laatste maatregelen uit de motie Koopmans worden opgeleverd, te weten de sanering van de overwegen bij Werpsterhoeke en de aanpassing van de spoorboog bij Hoogeveen.

REGIONAAL MOBILITEITSFONDS (RMf)

Algemeen

Noord-Nederland maakt gebruik van het mobiliteitsfonds voor de volgende projecten:

1. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum;
2. Spoorlijn Zwolle-Coevorden-Emmen;
3. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Heerenveen/Investeringsagenda Drachten-Heerenveen;
4. Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Groningen Centrale Zone;
5. Bereikbaarheid Lauwersmeergebied;
6. Bereikbaarheid Veenkoloniën;
7. A6/A7 Knooppunt Joure;
8. N31 Harlingen (traverse Harlingen) en gebiedsontwikkeling Harlingen;
9. Gebiedsontwikkeling Noordoost-Fryslân/Centrale As;
10. IGO Coevorden Stationsomgeving en Coevorden-Zuid;
11. N381 Drachten-Drentse grens;
12. Openbaar Vervoer in stad Groningen;
13. Verbetering busverbinding corridor West;
14. Maatregelen verkorting reistijd spoor Groningen-Bremen;
15. N33 Zuidbroek-Appingedam.

Voortgang

Ad 1 Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum

Bereikte resultaten / terugblik 2020:

Het project aanpassing en verlenging Vreding is in 2018 gereed gekomen en financieel afgesloten en is eind 2019 afgerekend met de provincie.
Projecten Boermarkeweg: Het project Boermarkeweg 1e fase is in 2013 afgerond. Het project Boermarkeweg 2e fase is opgegaan in de bredere reconstructie van de Boermarkeweg. In 2019 zijn het schetsontwerp en de uitgangspunten voor de reconstructie van de Boermarkeweg vastgesteld. Hierbij gaat het niet meer alleen om de reconstructie van enkele kruispunten en de aansluiting van de Angelsloërdijk op de Van Schaikweg maar om een algehele reconstructie van de Boermarkeweg, inclusief de aanpalende fietsinfrastructuur. Vanwege het ontbreken van de hiervoor benodigde aanvullende middelen, wordt dit bredere project reconstructie Boermarkeweg echter getemporiseerd. Er wordt onderzocht wat deze temporisering van de realisatie van dit project betekent en of een gefaseerde realisatie eventueel mogelijk is.

Het project aansluiting N34/N391 (Rondweg) wordt uitgevoerd door de provincie Drenthe waarbij de gemeente zorgt voor 1/3e deel cofinanciering in het kader van RSP Bereikbaarheid. Het project reconstructie aansluiting N34/N391 (Rondweg; ombouw tot Knooppunt Emmen West) bevindt zich in de realisatiefase. Op 4 mei 2020 is de aannemer in opdracht van de provincie Drenthe gestart met de werkzaamheden. De verwachte bouwtijd bedraagt 2 jaar.

Het project Aansluiting N862/N391 (Rondweg) wordt ook uitgevoerd door de provincie Drenthe en de gemeente zorgt voor 1/3e deel cofinanciering in het kader van RSP Bereikbaarheid. Het project reconstructie N862/N391 (Rondweg; weg Emmen-Klazienaveen) is opgenomen in het 'Bereikbaarheidsakkoord N391 en N862 Emmen op hoofdlijnen' waarover de besluitvorming eind 2018 heeft plaatsgevonden. De ten aanzien van dit project reeds gemaakte RSP afspraken zijn in het Bereikbaarheidsakkoord bevestigd.

Vooruitblik 2021 en verder:

In 2021 zullen naar verwachting de voorbereidingen getroffen worden voor een gefaseerde realisatie van de reconstructie Boermarkeweg, waaronder het project

Boermarkeweg 2e fase. De verwachting is op dit moment dat het eerste deel van een gefaseerde realisatie in 2022 / 2023 tot uitvoering zal kunnen komen.
In 2021 wordt volop gewerkt aan de realisatie van het project Reconstructie aansluiting N34/N391 (Rondweg). Naar verwachting zal dit project in 2022 klaar zijn.

Het project Reconstructie aansluiting N862/N391 (Rondweg) zal meer tijd kosten vanwege interactieve planvorming en vanwege de grootte en complexiteit van de uitvoering van het 'Bereikbaarheidsakkoord N391 en N862 Emmen op hoofdlijnen' waar het project N862/N391 onderdeel van is geworden. Realisatie van het Bereikbaarheidsakkoord vindt gefaseerd plaats in de periode tot en met 2028. Het project Reconstructie aansluiting N862/N391 is in de globaal indicatieve planning op dit moment voorzien voor 2023/2024.

Ad 2 Spoorlijn Zwolle-Coevorden-Emmen

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
De aanbesteding van het project 'Uitbreiding Emmen Zuid' met een tweede spoor is succesvol afgerond en de werkzaamheden zijn in oktober 2020 gestart.
Het project 'Uitbreiding opstelcapaciteit Emmen' heeft vertraging opgelopen. Er is een voorkeursvariant opgesteld inclusief bijbehorende kostenraming. Deze lag echter beduidend hoger dan het projectbudget. Er wordt nu gekeken naar betaalbaardere varianten.

Vooruitblik 2021 en verder:
Het project 'Uitbreiding Emmen Zuid' zal naar verwachting afgerond worden in november 2021. Met de nieuwe dienstregeling van 2022 (december 2021) zal de uitbreiding in gebruik worden genomen. Besluitvorming over het vervolg van het project 'Uitbreiding opstelcapaciteit Emmen' zal in 2021 plaats vinden. Er kan daardoor nog niet worden gemeld hoe en wanneer er maatregelen worden genomen.

Ad 3 Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Heerenveen (investeringsagenda Drachten – Heerenveen)
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
In deze investeringsagenda zijn een aantal projecten opgenomen die gefinancierd worden met RSP mobiliteitsfondsmiddelen. Het meest omvangrijke project binnen de investeringsagenda betreft het project Bereikbaarheid Gebiedsontwikkeling Heerenveen; parallelstructuur langs de A32. Dit project zit in de opstart van de realisatiefase.

Vooruitblik 2021 en verder:
Project komt verder in de realisatiefase en is naar verwachting eind 2023 gereed.

Ad 4 Bereikbaarheid gebiedsontwikkeling Groningen Centrale Zone
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
De projecten die hier onder vielen zijn in 2014 gebundeld onder de titel Groningen Spoorzone. Op 17 maart 2015 hebben Provinciale Staten van Groningen het realisatiebesluit genomen voor het project Groningen Spoorzone.
In 2017 is gestart met het eerste grote contract, bestaande uit de grondwerkzaamheden voor het nieuwe opstelterrein en het naastgelegen landschapspark. Dit is inmiddels afgerond. Ook is in 2019 het Post NL gebouw aan de zuidzijde van het station gesloopt en is in 2019 gestart met de werkzaamheden uit het tweede grote contract, voor het spoorwerk. De spoorwerkzaamheden aan het nieuwe opstelterrein De Vork, de aanleg van het 4e perron bij Europapark en de aanleg van het 4e spoor tussen Europapark en het Hoofdstation zijn inmiddels afgerond. Het opstelterrein voor treinen aan de zuidzijde van het Hoofdstation

Groningen is inmiddels verplaatst naar de locatie "De Vork" in de gemeente Haren. Naast het Spoorcontract wordt gewerkt aan het andere grote werk, het Stationscontract. De gunning hiervan is eind oktober 2019 afgerond. Meer informatie is te vinden op de website: http://www.groningenbereikbaar.nl/spoorzone.

Vooruitblik 2021 en verder:
Inmiddels zijn de voorbereidende werkzaamheden bij het Hoofdstation gestart en de verwachting is dat de bouw in het vierde kwartaal van 2020 begint. Doordat de aannemer meer kabels en leidingen en archeologische vondsten tegenkwam bij het ontmantelen van het oude opstelterrein dan hij had verwacht, staat de planning onder druk. Om de einddatum te kunnen halen onderzoeken de aannemer en ProRail momenteel de mogelijkheden om de bouwstappen aan te passen en daarmee de risico's van het project te verlagen. De verwachting is dat alle werkzaamheden van het project Spoorzone eind 2023 zijn afgerond.

Ad 5 Bereikbaarheid Lauwersmeergebied
Bereikte resultaten / terugblik 2020:

N361
In 2020 heeft de herinrichting van de N361 in Sauwerd plaatsgevonden, Daarnaast zijn diverse kruisingen op het wegvak N361 Sauwerd - Winsum aangepakt. Voor de aan te leggen rotonde in Sauwerd wordt nog een onteigeningsprocedure doorlopen, aanleg van de rotonde vindt later plaats. Daarnaast is begonnen met de realisatie van de Fietsroute Plus Groningen - Winsum. Tenslotte zijn de rotondes bij Wehe-den Hoorn en Leens gerealiseerd. Voorbereidende werkzaamheden voor realisatie van de herinrichting van de N361 in Winsum zijn gestart.

Bedum
Fase 1 van de ontsluitingsweg vanaf de N993 naar de spooronderdoorgang is gereed. Fase 2, de spooronderdoorgang, is door Prorail aanbesteed en de uitvoering is in voorbereiding. De werkzaamheden op locatie starten begin 2021. Fase 3, is volop in voorbereiding. De bouw van de brug over het Boterdiep wordt dit jaar aanbesteed.

Vooruitblik 2021 en verder:

N361
In 2021 worden waar nodig afrondende werkzaamheden uitgevoerd en nazorg geleverd voor de projecten uitgevoerd in 2020. De Fietsroute Plus Groningen - Winsum wordt gerealiseerd tot Sauwerd en - afhankelijk van verloop grondverwerving - bij voorkeur in zijn geheel. De herinrichting van de N361 in Winsum wordt verder voorbereid met o.a. het doorlopen van ruimtelijke procedures en grondverwerving. Het bedrijf dat in 2019 is aangekocht i.v.m. realisatie van diverse projecten wordt na verlopen van het voortgezet gebruik verkocht.

Bedum
De bouw van de brug over het Boterdiep vindt in 2021 plaats. Het laatste gedeelte van de ontsluitingsweg wordt uitgevoerd na gereedkomen van de brug en spooronderdoorgang. Het exacte moment van uitvoering (2022) hangt af van de voortgang van de grondverwerving waarvoor op dit moment een onteigeningsprocedure wordt opgestart.

Ad 6 Bereikbaarheid Veenkoloniën/reactivering van de spoorlijn Veendam-Stadskanaal

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Provinciale Staten hebben 27 mei 2019 het realisatiebesluit genomen om de spoorlijn te reactiveren. De provincie heeft dit besluit genomen nadat er met diverse partijen overeenstemming kon worden bereikt, waaronder met het van Ministerie van IenW en ProRail over reactivering van de spoorverbinding als onderdeel van de Hoofdspoorweginfrastructuur (HSWI) en met de Stichting Stadskanaal Rail (STAR) als eigenaar en gebruiker van het tracé.
De provincie heeft een oplossing laten uitwerken met als doel dat de STAR kan blijven rijden zonder dat de veiligheid in het geding komt. Uitgangspunt daarbij is dat de STAR en vervoerder Arriva afzonderlijk van elkaar gebruik maken van de spoorlijn doordat er twee zogenaamde bedrijfstoestanden zijn: een 'STAR-stand' en een 'Arriva-stand'. ProRail heeft aangegeven dat deze oplossing juridisch toegestaan is. De provincie en het ministerie van lenW benaderen de ILT over de technische aspecten van de reactivering. De ILT zal zekerheid moeten bieden over de condities waaronder STAR het gebruik met historisch materieel over deze lijn kan doorzetten.

Vooruitblik 2021 en verder:
Vanwege de eerdere onzekerheid over de wettelijke spoorstatus en daarmee de medewerking van ProRail konden niet alle stappen in samenwerking met ProRail doorlopen worden. ProRail heeft na het realisatiebesluit opdracht van de provincie gekregen om de voorkeursoplossing van de provincie uit te werken.
Naar verwachting zal ProRail in het najaar van 2020 de verkenning opleveren, waarna in 2021 de voorkeursoplossing zal worden uitgewerkt zodat volgens de ProRail-kernprocessen de projectbeslissing kan worden genomen. Er zal in dit kader onderzoek plaatsvinden naar de vraag wat er in de praktijk nodig is om aparte bedrijfstoestanden voor STAR en Arriva te realiseren. Tijdens het onderzoek naar de voorkeursoplossing is geconstateerd dat er goede kansen zijn om Stadskanaal per sneltrein te gaan bedienen in plaats van per stoptrein. De mogelijkheden hiervan zullen parallel aan de bovengenoemde uitwerking worden onderzocht. De verwachting is momenteel dat de treindienst in 2025 kan starten.

Ad 7 A6/A7 Knooppunt Joure

Het project is in 2019 afgerond.

Ad 8 N31 Traverse Harlingen

Het project is in 2018 afgerond.

Ad 9 Gebiedsontwikkeling Noordoost-Fryslân/Centrale As

Het project is in 2016 afgerond.

Ad 10 IGO Coevorden Stationsomgeving en Coevorden-Zuid
Bereikte resultaten/terugblik 2020:
In 2020 is de voetgangerstunnel onder het spoor (feestelijk) geopend en zijn de laatste werkzaamheden voor het voorplein van het station uitgevoerd. Daarmee is het project afgerond.

Ad 11 N381 Drachten-Drentse Grens
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
De nieuwe weg is sinds 2016 in gebruik genomen. Het project kent een uitbreiding in de vorm van een verdubbeling tussen Donkerbroek en Oosterwolde. Dit deel is in 2020 gerealiseerd.

Ad 12 Openbaar vervoer in de stad Groningen

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
De maatregelen voor het openbaar vervoer zijn te onderscheiden in maatregelen die noodzakelijk zijn om de dienstregeling 2014 te kunnen rijden (1e tranche), maatregelen die noodzakelijk zijn om de snelheid en betrouwbaarheid van de dienstregeling te vergroten (2e tranche) en maatregelen die noodzakelijk zijn om het HOV goed te laten functioneren tijdens de aanleg van de Zuidelijke Ringweg en het openbaar vervoer efficiënter te maken (3e tranche). De eerste twee tranches zijn uitgevoerd. De uitvoering tranche 3 is gaande. Enkele onderdelen uit tranche 3, waaronder het busstation, zijn toegevoegd aan het project Groningen Spoorzone *(zie Ad 4).* Deze onderdelen volgen ook de planning van dit project en zijn naar verwachting uiterlijk 2023 afgerond.

Vooruitblik 2021:
Afronding van de maatregelen uit de derde tranche die niet meegenomen worden in het project Groningen Spoorzone. Het betreft hier de maatregelen rondom het UMCG Noord. Deze werkzaamheden zijn afgestemd met andere werkzaamheden die rondom het UMCG dienen plaats te vinden, dit om werk met werk te maken en om er voor te zorgen dat de verkeersdoorstroming rond het UMCG voldoende geborgd blijft. Deze werkzaamheden zijn in 2020 gestart en zullen na de zomer van 2021 zijn afgerond.

Ad 13 Verbetering busverbinding corridor West

Het project is begin 2020 afgerond.

Ad 14 Maatregelen kwaliteitsverbetering spoorverbinding Groningen-Bremen (Wunderline)
Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Inzet is om de reistijd tussen Groningen en Bremen in drie bouwstappen terug te brengen naar 2 uur en 11 minuten. De drie bouwstappen vormen onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst over de realisatie van maatregelen voor de kwaliteitsverbetering van de spoorverbinding Groningen – Leer – Oldenburg – Bremen. Deze samenwerkingsovereenkomst is naast een overeenkomst over verbetering van de ketenmobiliteit langs de spoorlijn en een verklaring over de verdere versterking van de grensoverschrijdende samenwerking, op 7 februari 2019 door de stuurgroep Wunderline ondertekend. ProRail en DB-Netz hebben aansluitend in 2019 en 2020 de ontwerpen verder uitgewerkt en diverse voorbereidende onderzoeken uitgevoerd voor de realisatie van bouwstap 1, waarmee de eerste reistijdverkorting van 17 minuten wordt gerealiseerd.
De formele bevestiging van de financiering van bouwstap 1 uit de LuFV III middelen is een belangrijke mijlpaal in 2020 geweest bij de gezamenlijke inspanningen met bondsland Nedersaksen om het Wunderline-Project stapsgewijs te realiseren. Tevens is gezamenlijk met het Land Nedersaksen, de vrije Hansestad Bremen, en met ondersteuning van ProRail en DB-Netz voor de eerste bouwstap een realisatie EU-subsidie aangevraagd en toegekend gekregen.
Daarnaast is er met de regionale partners (gemeenten) een netwerk opgezet om gezamenlijk de ketenmobiliteit op de stations langs de spoorlijn te versterken. Het geheel van deze acties leidt er toe dat de huidige planning van bouwstap 1 op planning ligt (gereed met de ingebruikname van de Friesenbrücke eind 2024) en dat het aantal grensreizigers zo snel mogelijk weer op peil is en verder zal groeien.
De Provincie Groningen heeft verder zitting in de werkgroep Herstel Friesenbrücke. In 2020 zijn de DB plannen voor de Friesenbrücke openbaar geworden en hebben belanghebbenden de mogelijkheid gehad om een zienswijze in te dienen. De planning van het herstel van de Friesenbrücke ligt op schema.

Vooruitblik 2021 en verder:

Voor de aanleg van het project Wunderline worden door ProRail aan Nederlandse zijde van de grens en door DB Netze aan Duitse zijde van de grens verschillende stappen genomen. Aan Nederlandse zijde zal nog in 2020 de sneltrein Groningen-Winschoten in dienst worden gesteld en wordt parallel gewerkt aan de (voorbereiding van) de versnelling van de trajecten Hoogezand-Zuidbroek (gereed 2021) en Bad Nieuweschans-grens (gereed 2023) en de spoorverdubbeling Scheema-Winschoten (gereed eind 2024). DB Netze werkt momenteel aan de Planungsphase van de aanpassingen op het Duitse traject, realisatie daarvan zal starten in 2023 en gereed zijn in 2024. Bij beide partijen liggen de werkzaamheden op schema.
Parallel zal gewerkt worden aan de voorbereidingen van bouwstap 2, om in 2025 ook met de realisatie van bouwstap 2 te kunnen starten. Tenslotte wordt in 2021 met de gemeenten langs de lijn een uitvoeringsagenda ketenmobiliteit vastgesteld en de grensoverschrijdende samenwerking versterkt.

Ad 15 N33 Zuidbroek-Appingedam

Bereikte resultaten / terugblik 2020:
Op 9 juni 2020 heeft de Minister het Ontwerp Tracébesluit ondertekend. Van 26 augustus t/m 7 oktober heeft het OTB/MER ter visie gelegen en er ligt een advies van de commissie m.e.r.. Als gevolg van COVID-19 is de voorbereiding m.b.t. de afstemming met en informeren van de omgeving niet optimaal geweest. Er is een uitgebreide 3D visualisatie gemaakt met een mogelijkheid om 'op locatie' vragen te stellen. Voor direct betrokken die niet in de gelegenheid waren om digitaal te reageren is er gedurende de ter visielegging een telefonisch spreekuur ingesteld.

Vooruitblik 2021 en verder:
Begin 2021 zal de Nota van Antwoord en het TB gereed zijn voor ondertekening. Volgens de huidige planning kan de N33 in 2026 in gebruik worden genomen.